

Naslov originala: Le Corps humain
 Copyright © Larousse 2008
 Copyright © 2008 ovog izdanja, LAGUNA

Za izdavača: Dejan Papić
 Urednik edicije: Karin Žirak-Marinije
 Urednik: Mari-Klod Avinjon
 Prevod: Jelena Loma
 Lektura i korektura: Jelena Vuković
 Grafički dizajn: Loran Kare
 Prelom: Aleksandar Vulović
 Štampa: Tien Wah Press, Malaysia
 Tiraž: 3.000

СIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд

VIDO, Valeri

Čovekovo telo / tekst Valeri Vido ; ilustracije Korentin Ruž ;
 prevod Jelena Loma. - Beograd : Laguna 2008 (Tien Wah Press -
 Malaysia). - 22 str. : ilustr. ; 21 cm - (Neverovatna enciklopedija Larousse)
 Prevod dela: La sorps humain / Valérie Videau. - Tiraž 3.000.
 ISBN 978-86-521-0040-8; 611/612(031.053.2); a) Čovečje telo -
 Enciklopedije za decu COBISS SR-ID 151996940.
 Toute reproduction ou représentation intégrale ou partielle par quelque
 procédé que ce soit du texte contenu dans le présent ouvrage et qui est la
 propriété de l'éditeur, est strictement interdite.

NEVEROVATNA

LAROUSSE

ENCIKLOPEDIJA

Čovekovo telo

Tekst:
Valeri Vido
 Ilustracije:
Korentin Ruž
 Prevod:
Jelena Loma

Sadržaj:

Čudesna mašina!	str. 4
Krzno!	str. 6
Skelet	str. 8
Mišići!	str. 10
Krv	str. 12
Pokretač života	str. 14
Vazduha!	str. 16
Ručak!	str. 18
Budna čula	str. 20
Stop mikrobima!	str. 22
Igraj se!	str. 23

Čudesna mašina!

Tvoje je telo izuzetno napredna mašina. Mnogo je složenija od računara, jer se zahvaljujući njoj ti krećeš, misliš, osećaš, rasteš i možeš rađati decu. Ona ume čak i da se odbrani od bolesti... Danas, zahvaljujući naprednim mikroskopskim i radiološkim tehnologijama, možemo do detalja upoznati unutrašnjost tela. Međutim, ta čudesna mašina krije još pokoju tajnu koju naučnici nastoje da razotkriju...

• *Skelet se sastoji od 208 kostiju, koje rastu dok ti rasteš.*

• *Mišići se pokreću poput velikih lastiša kako bi pokrenuli kosti. Tvoje pokrete omogućuje oko 600 mišića.*

Da li znaš?

Jednorojčani blizanci imaju istovetne gene i neverovatno liče.

Tako slični...

Svi imamo kosu, dva oka, nos, usta, trup, po dve ruke i noge. Svi smo mi na isti način sazdani, bili mršavi ili punački, zelenooki ili tamnooki.

...a tako različiti!

Međutim, iako naši organizmi rade na isti način, razlikujemo se jedni od drugih jer svaka ćelija našeg tela nosi drugačije gene nego kod drugih osoba. Nekome je koža tamna, nekome bela, neko ima kose oči, neko drugi sasvim okrugle, nekima je kosa kovrdžava, a nekima ravna...

Pogodi ko je!

Potraži među nalepnicama mamu ili tatu ove dece i zalepi sličice pored njih.

7 Posle devet meseci: stigla beba!

U maminom stomaku se neprekidno razvijaš. A to ne prestaje s rođenjem, jer ćeš za nekoliko godina od odojčeta prerasti u dete, zatim u adolescenta i, napokon, u odraslog čoveka! To je životni krug!

stveni!

osobine sledimo elja i od oditelja, a ređuju boju lik lica... smešaju sasvim no biće!

Krzno!

Tvoje je telo prekriveno milionima dlačica, ne rastu jedino po tabanima, dlanovima i očnim kopcima. Dakle, i ti, poput nekog majmunčeta, imaš krzno, samo su ti dlake kraće i tanje! Dlake stalno rastu, baš kao i kosa, koja ti štiti lobanju. A kosa može rasti i do 10 cm godišnje, zamisli kolika bi bila kroz deset godina... Na glavi imaš oko 100.000 vlasi! A to je dobro, jer ti svakog dana opadne stotinak!

Da li znaš?

Kad čovek ostari, kosa mu postaje seda jer gubi svoju prvobitnu boju tako što dobija sve manje melanina, pigmenta koji joj daje tu boju.

Prave kandže!

Nokti ti, poput štita, čuvaju vrhove prstiju. Mesečno izrastu oko 2 mm, posebno po toplom vremenu, a ako ne sečeš nokte, za godinu dana izrasli bi preko 2 cm. Prave kandže! Kao i kosa, i nokti se sastoje od čvrste materije zvane keratin.

Na uveličanom snimku vidi se da je nokat slojevite građe.

Dragoceni omotač!

Dok ti rasteš, raste i tvoja koža rastežući se poput lastiša! Ona se neprestano obnavlja: mrtve ćelije kože opadaju po čitav dan! Taj čudesni omotač štiti te od mikroba, prašine, vode i sunca. Zahvaljujući njoj tvoje telo održava dobru temperaturu: ako ti je vruće, sićušne žlezde proizvode znoj da te rashlade. A ako ti je hladno, koža ti se skupi – naježiš se – kako bi unutrašnjost tvog tela zadržala temperaturu od 37 stepeni.

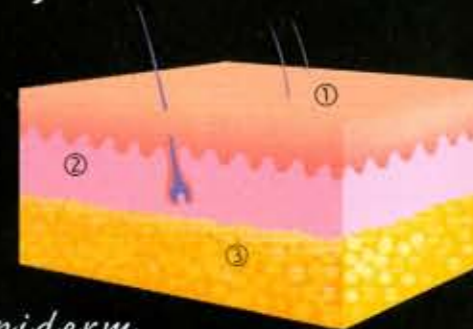
Da li znaš?

Tvoja koža teži koliko i puna korpa u prodavnici, a ako bismo je odmotali, mogli bismo njome prekriti jedan veliki krevet!

Da ne poveruješ!

Koža ti se obnavlja na svakih 35 dana. Dakle, ti kožu promeniš 10 puta godišnje!

Tri sloja kože

1. Derma
Veoma tanak površinski sloj kože. Upravo ti ovaj sloj pokrni na suncu.

2. Epiderm

Elastičan, širi sloj sazdan od sićušnih vlakana koja sprečavaju cepanje kože.

3. Hipoderm
Masni sloj koji štiti od hladnoće i ublažava udare.

Pogodi šta je!

